

TARYBOS DIREKTYVA 2006/117/EURATOMAS

2006 m. lapkričio 20 d.

dėl radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro vežimo priežiūros ir kontrolės

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos atominės energijos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 31 straipsnio 2 dalį ir 32 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, parengtą pagal Sutarties 31 straipsnį, gavus Mokslo ir technikos komiteto paskirtos ekspertų grupės, sudarytos iš valstybių narių mokslininkų, nuomonę, ir pasikonsultavus su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu ⁽¹⁾,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽²⁾,

kadangi:

- (1) Veiklai, susijusiai su radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimu, pagal Bendrijos ir tarptautinius teisinius dokumentus taikoma nemažai reikalavimų, visų pirma susijusių su saugiu radioaktyviųjų medžiagų vežimu ir sąlygomis, kuriomis radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras yra laidojami arba saugojami paskirties šalyje.
- (2) Be šių reikalavimų, rūpinantis darbuotojų ir visuomenės sveikatos apsauga reikia, kad radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimui tarp valstybių narių, įvežimui į Bendriją bei išvežimui iš jos būtų taikoma privaloma bei bendra išankstinio leidimo sistema.
- (3) Kaip pažymėta 2002 m. gegužės 22 d. Tarybos rezoliucijoje dėl nacionalinių priežiūros ir kontrolės sistemų radioaktyviųjų medžiagų buvimo perdurbant metalo medžiagas valstybėse narėse sukūrimo ⁽³⁾, svarbu iki minimumo sumažinti radiologinį pavojų, atsirandantį dėl radioaktyviųjų medžiagų, esančių perdurbimui skirtuose metaluose.

- (4) 1992 m. vasario 3 d. Tarybos direktyva 92/3/Euratomas dėl radioaktyviųjų atliekų vežimo iš vienos valstybės narės į kitą bei įvežimo ir išvežimo iš Bendrijos priežiūros ir kontrolės ⁽⁴⁾ buvo įsteigta griežtos radioaktyviųjų atliekų vežimo kontrolės ir išankstinio leidimo Bendrijos sistema, kuri pasiteisino. Tačiau, atsižvelgiant į patirtį, ji turi būti iš dalies pakeista, siekiant paaiškinti ir papildyti sąvokas ir apibrėžimus, atsižvelgti į situacijas, kurios nebuvo numatytos praeityje, supaprastinti galiojančią radioaktyviųjų atliekų vežimo tarp valstybių narių tvarką bei užtikrinti suderinamumą su kitomis Bendrijos ir tarptautinėmis nuostatomis, visų pirma Jungtine panaudoto kuro tvarkymo saugos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencija (toliau – Jungtinė konvencija), prie kurios Bendrija prisijungė 2006 m. sausio 2 d.

- (5) SLIM (supaprastinti vidaus rinkos teisės aktai) iniciatyvos penktojo etapo pagrindu buvo sudaryta valstybių narių ir naudotojų darbo grupė, siekiant išspręsti taikančiųjų Direktyvą 92/3/Euratomas iškeltus rūpimus klausimus ir suderinti tą direktyvą su galiojančiomis tarptautinėmis taisyklėmis ir dokumentais.

- (6) Direktyvoje 92/3/Euratomas nustatyta tvarka buvo praktikoje taikoma tik panaudoto kuro, kuriam nėra numatytas joks tolesnis naudojimas ir kuris dėl to minėtos direktyvos tikslais buvo laikomas „radioaktyviosiomis atliekomis“, vežimui. Radiologiniu požiūriu, panaudotam kurui, kurį ketinama perdirbti, tokios priežiūros ir kontrolės tvarkos netaikymas nėra pateisinamas. Todėl tikslinga, kad ši direktyva būtų taikoma visam panaudoto kuro vežimui nepriklausomai nuo to, ar panaudotą kurą ketinama laidoti ar perdirbti.

- (7) Kiekviena valstybė narė turėtų ir toliau visiškai atsakyti už jos jurisdikcijoje esančių radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto kuro tvarkymo politikos pasirinkimą, kai kurioms valstybėms nusprendžiant panaudotą kurą perdirbti, kitoms – siekiant panaudotą kurą laidoti, nenumatant jokių kitų panaudojimo būdų. Todėl ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių teisės išvežti perdirbimui skirtą panaudotą kurą, ir jokia šios direktyvos nuostata neturėtų reikšti, kad paskirties valstybė narė turi sutikti su tuo, kad į ją būtų vežamos radioaktyviosios atliekos ir panaudotas kuras, skirtas galutiniam apdorojimui ar laidojimui, išskyrus grąžinimo operaciją. Bet koks atsisakymas duoti sutikimą tokiems vežimams turėtų būti pagrįstas šioje direktyvoje išdėstytais kriterijais.

⁽¹⁾ OL C 286, 2005 11 17, p. 34.

⁽²⁾ 2006 m. liepos 5 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽³⁾ OL C 119, 2002 5 22, p. 7.

⁽⁴⁾ OL L 35, 1992 2 12, p. 24.

- (8) Galiojančios tvarkos supaprastinimas neturėtų varžyti valstybių narių galiojančių teisių prieštarauti arba nustatyti sąlygas radioaktyviųjų atliekų vežimui, kuriam yra būtinas jų sutikimas. Prieštaravimai neturėtų būti savavališki, o turėtų būti pagrįsti atitinkamomis nacionalinės, Bendrijos arba tarptautinės teisės nuostatomis. Ši direktyva neturėtų pažeisti teisių ir pareigų pagal tarptautinę teisę, visų pirma pagal tarptautinę teisę laivams ir orlaiviams nustatytų teisių ir laisvių plaukioti jūromis, upėmis ir skraidyti.
- (9) Paskirties arba tranzito valstybės narės galimybė atsisakyti automatinės sutikimo dėl vežimo procedūros sukelia nepagrįstus administracinius sunkumus ir kelia neaiškumus. Privalomas paraiškos gavimo patvirtinimas, kurį suteikia paskirties ir tranzito šalių institucijos, bei sutikimo davimo laikotarpio pratęsimas turėtų sudaryti labai didelę tikimybę, kad bus duotas tylus pritarimas.
- (10) „Leidimai“ vežti, kaip apibrėžta šioje direktyvoje, neturėtų pakeisti konkrečių vežimui nustatytų nacionalinių reikalavimų, pavyzdžiui, transporto licencijų.
- (11) Siekiant apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką nuo radioaktyviųjų atliekų keliamų pavojų, reikėtų atsižvelgti į riziką už Bendrijos ribų. Tuo atveju, kai radioaktyviosios atliekos ir panaudotas kuras išvežami iš Bendrijos, paskirties trečioji šalis turėtų ne tik būti informuojama apie vežimą, bet ir duoti tam sutikimą.
- (12) Paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos turėtų bendradarbiauti ir palaikyti ryšius su kitomis susijusiomis kompetentingomis institucijomis, kad būtų išvengta nereikalingo delsimo bei užtikrintas sklandus šioje direktyvoje nustatytos sutikimo procedūros veikimas.
- (13) Reikalavimas, kad už vežimą atsakingas asmuo nebaigto vežimo atveju prirėkusių imtųsi korekcinę saugos priemonių, neturėtų trukdyti taikyti valstybių narių nacionaliniu lygmeniu nustatytą mechanizmą.
- (14) Reikalavimas, kad turėtojas turėtų padengti išlaidas nebaigto vežimo atveju, neturėtų trukdyti taikyti valstybių narių nacionaliniu lygiu nustatytą mechanizmą arba sutartinių susitarimų, kuriuos yra sudarę turėtojas ir bet kuris kitas su vežimu susijęs asmuo.
- (15) Nors radioaktyviosios atliekos turėtų būti laidojamos valstybėje, kurioje jos susidarė, jei tai suderinama su tokių medžiagų saugiu tvarkymu, pripažįstama, kad valstybės narės tarpusavyje turėtų skatinti susitarimus, siekdamas saugiau ir efektyviau tvarkyti radioaktyviasias atliekas ar panaudotą kurą iš valstybių narių, kuriose jis susidarė nedideliais kiekiais ir kuriose atitinkamų įrenginių įrengimas būtų nepateisinamas radiologiniu požiūriu.
- (16) Jeigu trečiojoje šalyje esantis gavėjas ir trečiojoje šalyje esantis turėtojas yra sudarę susitarimą pagal Jungtinės konvencijos 27 straipsnį, tas pats susitarimas galėtų būti naudojamas šios direktyvos tikslais.
- (17) Šios direktyvos tikslais ir atsižvelgiant į turimą patirtį, yra tikslinga pritaikyti esamą tipinį dokumentą. Aiškumo sumetimais turėtų būti nustatyta pareiga parengti naują tipinį dokumentą iki šios direktyvos perkėlimo į nacionalinės teisės aktus datos. Tačiau, jei šio termino nebūtų laikomasi, pereinamojo laikotarpio nuostatose turėtų būti numatytas esamo tipo dokumento naudojimas. Be to, aiškios kalbų vartojimo taisyklės turėtų užtikrinti teisinį tikrumą ir užkirsti kelią nepagrįstiems vilkinimams.
- (18) Reguliarus valstybių narių ataskaitų Komisijai ir Komisijos ataskaitų Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui teikimas turėtų padėti gauti naudingos informacijos apie visoje Bendrijoje išduotus leidimus ir nustatyti galimus sunkumus, su kuriais praktikoje susidūrė valstybės narės, bei pritaikytus sprendimus.
- (19) 1996 m. gegužės 13 d. Tarybos direktyva 96/29/Euratomas, nustatanti pagrindinius darbuotojų ir gyventojų sveikatos apsaugos nuo jonizuojančiosios spinduliuotės saugos standartus⁽¹⁾, taikoma, *inter alia*, radioaktyviųjų medžiagų vežimui, įvežimui ir išvežimui iš Bendrijos; joje numatyta pranešimų ir leidimų praktinei veiklai, susijusiai su jonizuojančiosios spinduliuotės rizika, išdavimo sistema. Todėl minėtos nuostatos susijusios su šios direktyvos taikymo sritimi.
- (20) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta pirmiau, ir siekiant aiškumo, Direktyva 92/3/Euratomas turi būti panaikinta ir pakeista. Ši direktyva neturėtų pažeisti valstybių narių pareigų dėl panaikintos direktyvos perkėlimo į nacionalinės teisės aktus ir jos taikymo terminų.

(¹) OL L 159, 1996 6 29, p. 1.

(21) Pagal Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros⁽¹⁾ 34 punktą valstybės narės raginamos savo ir Bendrijos interesų labui parengti lenteles, kurios kuo geriau iliustruotų šios direktyvos ir jos perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių atitiktį, ir viešai jas paskelbti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 SKYRIUS

PRELIMINARIOS NUOSTATOS

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Šioje direktyvoje nustatyta tarpvalstybinio radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto kuro vežimo priežiūros ir kontrolės Bendrijos sistema, siekiant užtikrinti deramą gyventojų apsaugą.

2. Ši direktyva taikoma radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro tarpvalstybiniam vežimui, kai:

- a) kilmės šalis arba paskirties šalis arba bet kuri tranzito šalis yra Bendrijos valstybė narė, ir
- b) siuntos kiekiai ir koncentracija viršija Direktyvos 96/29/Euratomas 3 straipsnio 2 dalies a ir b punktuose nustatytus lygius.

3. Ši direktyva netaikoma panaudotų šaltinių vežimui radioaktyviųjų šaltinių tiekėjui arba gamintojui arba į pripažintą įrenginį.

4. Ši direktyva netaikoma radioaktyviųjų medžiagų, išskirtų perdirbimo metu ir skirtų tolesniam naudojimui, vežimui.

5. Ši direktyva netaikoma atliekų, kurių sudėtyje yra tik gamtinių radioaktyviųjų medžiagų, ir kurios susidaro ne dėl praktinės veiklos, tarpvalstybiniam vežimui.

6. Ši direktyva nepažeidžia teisių ir pareigų pagal tarptautinę teisę.

2 straipsnis

Gražinimo apdorojus ir perdirbus operacijos

Ši direktyva neturi įtakos valstybės narės arba valstybėje narėje esančios įmonės, į kurias:

- a) radioaktyviosios atliekos vežamos apdoroti arba
- b) vežamos kitos medžiagos siekiant išskirti radioaktyvias atliekas,

teisei po apdorojimo grąžinti radioaktyvias atliekas į jų kilmės šalį. Ši direktyva taip pat neturi įtakos valstybių narių arba konkrečioje valstybėje narėje esančių įmonių, į kurias perdirbimo tikslais turi būti vežamas panaudotas kuras, teisei grąžinti į jo kilmės šalį perdirbimo metu gautas radioaktyvias atliekas.

3 straipsnis

Tarpvalstybinis panaudoto kuro vežimas perdirbimo tikslais

Nepažeidžiant kiekvienos valstybės narės kompetencijos nustatyti savo politiką, taikomą panaudoto kuro ciklui, ši direktyva neturi įtakos valstybių narių teisei išvežti perdirbti panaudotą kurą, atsižvelgiant į branduolinių medžiagų bendrosios rinkos principus, visų pirma laisvą prekių judėjimą. Toks vežimas ir išvežimas prižiūrimas bei kontroliuojamas šioje direktyvoje nustatyta tvarka.

4 straipsnis

Gražinimo operacijos, susijusios su vežimais, kuriems nebuvo išduoti leidimai, ir su nedeklaruotomis radioaktyviosiomis atliekomis

Ši direktyva neturi įtakos valstybės narės teisei saugiai grąžinti į jų kilmės šalį:

- a) radioaktyvias atliekas ir panaudotą kurą, kuriems taikoma ši direktyva, tačiau kuriems nebuvo suteiktas tinkamas leidimas pagal šią direktyvą ir
- b) radioaktyviosiomis medžiagomis užterštas atliekas ar medžiagas, kuriose yra radioaktyvus šaltinis, jeigu kilmės šalis šių medžiagų nepriskiria radioaktyviosioms atliekoms.

5 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje vartojami tokie sąvokų apibrėžimai:

- 1) *radioaktyviosios atliekos* – dujų, skystčio arba kieto pavidalo radioaktyviosios medžiagos, kurių kilmės ir paskirties šalis ar fizinis arba juridinis asmuo, kurio sprendimą šios šalys pripažįsta, nenumato toliau naudoti ir kurias, kaip radioaktyvias atliekas, reguliuojanti institucija kontroliuoja pagal kilmės ir paskirties šalių teisės aktų ir reguliavimo sistemą;
- 2) *panaudotas kuras* – branduolinis kuras, kuris buvo apšvitintas reaktoriaus aktyviojoje zonoje ir visam laikui iš jos pašalintas; panaudotas kuras gali būti laikomas naudojamu šaltiniu, kuris gali būti perdirbtas, arba gali būti skirtas laidojimui nenumatant jo toliau naudoti ir tvarkomas kaip radioaktyviosios atliekos;

⁽¹⁾ OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

- 3) *perdirbimas* – procesas arba operacija, kurios tikslas – iš panaudoto kuro tolesniam naudojimui išskirti radioaktyviuosius izotopus;
- 4) *vežimas* – operacijų, susijusių su radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimu iš kilmės šalies arba valstybės narės į paskirties šalį arba valstybę narę, visuma;
- 5) *vežimas Bendrijoje* – vežimas, kai kilmės šalis ir paskirties šalis yra valstybės narės;
- 6) *vežimas už Bendrijos ribų* – vežimas, kai kilmės šalis ir (arba) paskirties šalis yra trečiosios šalys;
- 7) *laidojimas* – radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro patalpimas į patvirtintą įrenginį, neketinant jų iš ten išimti;
- 8) *saugojimas* – radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro laikymas įrenginyje, kuriame užtikrintas jų izoliavimas, ketinant juos iš ten išimti;
- 9) *turėtojas* – fizinis arba juridinis asmuo, kuris, prieš vykdydamas radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimą, pagal taikomus nacionalinės teisės aktus atsako už tokias medžiagas ir planuoja vykdyti vežimą gavėjui;
- 10) *gavėjas* – fizinis arba juridinis asmuo, kuriam yra vežamos radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras;
- 11) *kilmės šalis arba valstybė narė ir paskirties šalis arba valstybė narė* – atitinkamai, šalis arba valstybė narė, iš kurios planuojama išvežti arba yra išvežama, ir šalis arba valstybė narė, į kurią planuojama įvežti arba yra įvežama;
- 12) *tranzito šalis arba valstybė narė* – šalis arba valstybė narė, išskyrus kilmės ar paskirties šalį arba valstybę narę, per kurios teritoriją planuojama vežti arba yra vežama;
- 13) *kompetentingos institucijos* – institucija, kuri pagal kilmės, tranzito arba paskirties šalių įstatymus arba kitus teisės aktus turi teisę įgyvendinti radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimo priežiūros ir kontrolės sistemą;
- 14) *uždarasis šaltinis* – sąvokos reikšmė nurodyta Direktyvoje 96/29/Euratomas, ir, kai taikoma, apima kapsulę su radioaktyviąja medžiaga, kuri yra sudėtinė šaltinio dalis;
- 15) *panaudotas šaltinis* – uždarasis šaltinis, kuris nebenaudojamas arba kurio neketinama naudoti veiklai, kuriai buvo išduotas leidimas;
- 16) *pripažintas įrenginys* – tai šalies teritorijoje esantis įrenginys, kuriam tos šalies kompetentingos institucijos pagal nacionalinės teisės aktus suteikė leidimą ilgalaikiam uždarytųjų šaltinių saugojimui arba laidojimui, arba įrenginį, kuriam pagal nacionalinės teisės aktus suteiktas leidimas laikinai saugoti uždaruosius jonizuojančios spinduliuotės šaltinius;
- 17) *tinkamai užpildyta paraiška* – tai tipinis dokumentas, atitinkantis visus pagal 17 straipsnį nustatytus reikalavimus.

2 SKYRIUS

VEŽIMAS BENDRIJOJE

6 straipsnis

Paraiška leidimui vežti gauti

- Turėtojas, ketinantis vežti radioaktyvias atliekas arba panaudotą kurą Bendrijoje arba organizuoti tokį vežimą, kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms pateikia tinkamai užpildytą paraišką leidimui gauti.
- Paraiška gali būti siunčiama dėl daugiau nei vieno vežimo su sąlyga, jei:
 - ji skirta iš esmės tų pačių fizinių, cheminių ir radioaktyviųjų savybių radioaktyviosioms atliekoms arba panaudotam kurui, ir
 - vežama iš to paties turėtojo tam pačiam gavėjui, ir įtraukiamos tos pačios kompetentingos institucijos, ir
 - tais atvejais, jei vežama tranzitu per trečiąsias šalis, toks tranzitas vykdomas per tą patį įvažiavimo ir (arba) išvažiavimo iš Bendrijos pasienio postą ir per tą (tuos) patį (-čius) atitinkamos trečiosios šalies arba šalių pasienio postą (-us), išskyrus atvejus, kai atitinkamos kompetentingos institucijos susitaria kitaip.

7 straipsnis

Paraiškos perdavimas kompetentingoms institucijoms

1. Kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia 6 straipsnyje nurodytą tinkamai užpildytą paraišką paskirties valstybės narės ir tranzito valstybių narių, jeigu jų yra, kompetentingų institucijų sutikimui gauti.

2. Atitinkamų valstybių narių kompetentingos institucijos imasi būtinų priemonių užtikrinti, kad visa informacija apie vežimą, kuriam taikoma ši direktyva, būtų tinkamai tvarkoma ir apsaugota nuo netinkamo naudojimo.

8 straipsnis

Gavimo patvirtinimas ir prašymas pateikti informaciją

1. Paskirties ir tranzito valstybių narių kompetentingos institucijos per 20 dienų nuo paraiškos gavimo patikrina, ar paraiška tinkamai užpildyta, kaip apibrėžta 5 straipsnio 17 dalyje.

2. Jei paraiška tinkamai užpildyta, paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo 1 dalyje nurodyto 20 dienų termino pabaigos kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms siunčia gavimo patvirtinimą, o kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms – jo kopiją.

3. Jei bet kurios iš suinteresuotų valstybių narių kompetentingų institucijų nuomone paraiška nėra tinkamai užpildyta, jos paprašo kilmės valstybės narės kompetentingų institucijų suteikti trūkstamą informaciją ir apie šį prašymą praneša kitoms kompetentingoms institucijoms. Šis prašymas pateikiamas ne vėliau kaip iki 1 dalyje nurodyto termino pabaigos.

Kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos perduoda prašomą suteikti informaciją atitinkamoms kompetentingoms institucijoms.

Paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos ne vėliau kaip per 10 dienų nuo trūkstamos informacijos gavimo dienos ir ne anksčiau kaip pasibaigus 1 dalyje nurodytam 20 dienų terminui kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms siunčia gavimo patvirtinimą, o kitoms atitinkamoms kompetentingoms institucijoms – jo kopiją.

4. 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti terminai gavimo patvirtinimui išduoti gali būti sutrumpinti, jei paskirties ir tranzito valstybių kompetentingos institucijos nustato, kad paraiška užpildyta tinkamai.

9 straipsnis

Sutikimas ir atsakymas duoti sutikimą

1. Ne vėliau kaip per du mėnesius nuo gavimo patvirtinimo dienos visų suinteresuotų valstybių narių kompetentingos institucijos praneša kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms apie savo sutikimą arba sąlygas, kurias jos laiko būtinomis įvykdyti tam, kad būtų duotas sutikimas, arba apie savo atsakymą duoti sutikimą.

Tačiau paskirties valstybės narės arba bet kurios tranzito valstybės narės kompetentingos institucijos, be pirmoje pastraipoje minimo laikotarpio, gali prašyti skirti papildomą, ne ilgesnį kaip vieno mėnesio laikotarpį savo pozicijai pareikšti.

2. Jeigu pasibaigus 1 dalyje nurodytiems terminams negaunamas paskirties valstybės narės ir (arba) numatytų tranzito valstybių narių kompetentingų institucijų atsakymas, laikoma, kad šios šalys davė sutikimą prašomam vežimui.

3. Valstybės narės nurodo kiekvieno atsakymo duoti sutikimą arba sutikimui duoti nustatytų sąlygų priežastis, kurios yra grindžiamos:

- a) tranzito valstybių narių atveju – atitinkamais nacionalinės, Bendrijos arba tarptautiniais teisės aktais, taikomais radioaktyviųjų medžiagų vežimui;
- b) paskirties valstybės narės atveju – atitinkamais teisės aktais, taikomais radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro tvarkymui, arba atitinkamais nacionalinės, Bendrijos arba tarptautiniais teisės aktais, taikomais radioaktyviųjų medžiagų vežimui.

Valstybių narių – tranzito arba paskirties šalių – kompetentingų institucijų nustatytos sąlygos negali būti griežtesnės už panašioms vežimams tose valstybėse narėse nustatytas sąlygas.

4. Valstybė narė arba valstybės narės, kurios davė sutikimą tam tikrą siuntą vežti tranzitu, negali atsakyti duoti sutikimo grąžinimo operacijai tokiais atvejais:

- a) kai pirminis sutikimas buvo susijęs su apdorojimui arba perdirbimui vežamomis medžiagomis, jei grąžinamų radioaktyviųjų atliekų arba kitų produktų po jų apdorojimo arba perdirbimo kiekiai yra tapatūs, ir yra laikomasi visų atitinkamų teisės aktų;
- b) esant 12 straipsnyje nurodytoms aplinkybėms, jei grąžinimo operacija vykdoma tomis pačiomis sąlygomis ir esant tom pačioms specifikacijoms.

5. Komisijai pranešama apie kitos valstybės narės kompetentingos institucijos nepagrįstą vėlavimą ir (arba) nenorą bendradarbiauti.

10 straipsnis

Leidimas vežti

1. Jei buvo duoti visi vežimui būtini sutikimai, kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę leisti turėtoji vykdyti vežimą ir informuoja paskirties valstybės narės ir atitinkamai visų tranzito valstybių narių arba trečiųjų šalių kompetentingas institucijas.

2. 1 dalyje nurodytas leidimas jokių būdu neturi įtakos turėtojo, vežėjų, savininko, gavėjo arba visų kitų su vežimu susijusių fizinių ar juridinių asmenų atsakomybei.

3. Vienas bendras leidimas gali būti taikomas daugiau kaip vienam vežimui, jei įvykdomos 6 straipsnio 2 dalyje nurodytos sąlygos.

4. Leidimas galioja ne ilgiau kaip trejus metus.

Nustatydamos šį galiojimo terminą, valstybės narės atsižvelgia į visas paskirties arba tranzito valstybių narių sutikime nustatytas sąlygas.

11 straipsnis

Siuntos gavimo patvirtinimas

1. Per 15 dienų nuo kiekvienos siuntos gavimo gavėjas siunčia paskirties valstybės narės kompetentingoms institucijoms gavimo patvirtinimą.

2. Paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia gavimo patvirtinimo kopijas kilmės valstybei narei ir visoms tranzito valstybėms narėms arba trečiosioms šalims.

3. Kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia gavimo patvirtinimo kopiją pradiniam turėtoji.

12 straipsnis

Nebaigtas vežimas

1. Paskirties, kilmės arba tranzito valstybė narė gali nuspręsti, kad vežimas negali būti baigtas, jei nėsilaikoma pagal šią direktyvą nustatytų vežimo sąlygų arba jos neatitinka pagal šią direktyvą duotų leidimų arba sutikimų.

Tokia valstybė narė nedelsdama praneša su vežimu susijusių kitų valstybių narių kompetentingoms institucijoms apie šį sprendimą.

2. Jeigu vežimas negali būti baigtas arba jeigu nesilaikoma pagal šią direktyvą nustatytų vežimo sąlygų, kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos užtikrina, kad turėtojas atsiims atitinkamas radioaktyvias atliekas arba panaudotą kurą, išskyrus atvejus, jei gali būti imamasi alternatyvių saugių priemonių. Šios kompetentingos institucijos užtikrina, kad už vežimą atsakingas asmuo prirėkus imsis korekcinę saugos priemonių.

3. Turėtojas atsako už išlaidas, susidarancias tais atvejais, kai vežimas negali arba negalėtų būti baigiamas.

3 SKYRIUS

VEŽIMAS UŽ BENDRIJOS RIBŲ

13 straipsnis

Importas į Bendriją

1. Jei į šios direktyvos taikymo sritį patenkančios radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras įvežami į Bendriją iš trečiosios šalies, o paskirties šalis yra valstybė narė, gavėjas pateikia tos valstybės narės kompetentingoms institucijoms paraišką leidimui gauti. Paraiška gali būti siunčiama dėl daugiau nei vieno vežimo laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų.

Paraiškoje pateikiami įrodymai, kad gavėjas su trečiojoje šalyje įsisteigusi turėtoju sudarė susitarimą, pripažintą tos trečiosios šalies kompetentingų institucijų ir įpareigojantį tą turėtoją atsiimti radioaktyvias atliekas arba panaudotą kurą, jei vežimas negali būti baigtas pagal šią direktyvą, kaip numatyta šio straipsnio 5 dalyje.

2. Paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia 1 dalyje nurodytą paraišką tranzito valstybių narių, jeigu jų yra, kompetentingų institucijų sutikimui gauti.

Taikomi 8 ir 9 straipsniai.

3. Jei buvo duoti visi vežimui būtini sutikimai, paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę leisti gavėjui vykdyti vežimą ir atitinkamai informuoja kiekvienos valstybės narės arba trečiosios šalies – kilmės ar tranzito valstybės – kompetentingas institucijas.

Taikomos 10 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

4. Per 15 dienų nuo kiekvienos siuntos gavimo gavėjas siunčia paskirties valstybės narės kompetentingoms institucijoms gavimo patvirtinimą. Paskirties valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia patvirtinimo kopijas kilmės šaliai ir visoms tranzito valstybėms narėms arba trečiosioms šalims.

5. Paskirties valstybė narė arba tranzito valstybė narė gali nuspręsti, kad vežimas negali būti baigtas, jei nebesilaikoma pagal šią direktyvą nustatytų vežimo sąlygų arba jos neatitinka pagal šią direktyvą išduotų leidimų arba sutikimų. Tokia valstybė narė nedelsdama informuoja kilmės šalies kompetentingas institucijas apie šį sprendimą.

6. Gavėjas atsako už išlaidas, susidarancias tais atvejais, kai vežimas negali arba negalėtų būti baigiamas.

14 straipsnis

Tranzitas per Bendriją

1. Jeigu radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras įvežami į Bendriją iš trečiosios šalies, o paskirties šalis nėra valstybė narė, už vežimo vykdymą valstybėje narėje, per kurios muitinės postą radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras pirmiausia įvežami į Bendriją („pirmoji tranzito valstybė narė“), atsakingas fizinis ar juridinis asmuo pateikia tos valstybės narės kompetentingoms institucijoms paraišką leidimui gauti. Paraiška gali būti siunčiama dėl daugiau nei vieno vežimo laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų.

Paraiškoje pateikiami įrodymai, kad trečiojoje šalyje įsisteigęs gavėjas su trečiojoje šalyje įsisteigusiu turėtoju sudarė susitarimą, pripažintą tos trečiosios šalies kompetentingų institucijų ir įpareigojantį tą turėtoją atsiimti radioaktyviasias medžiagas arba panaudotą kurą, jei vežimas negali būti baigtas pagal šią direktyvą, kaip numatyta šio straipsnio 5 dalyje.

2. Pirmosios tranzito valstybės narės kompetentingos institucijos siunčia 1 dalyje nurodytą paraišką kitų tranzito valstybių narių, jeigu jų yra, kompetentingų institucijų sutikimui gauti.

Taikomi 8 ir 9 straipsniai.

3. Jei buvo duoti visi vežimui būtini sutikimai, pirmosios tranzito valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę leisti 1 dalyje nurodytam atsakingam asmeniui vykdyti vežimą ir atitinkamai informuoja visų kitų valstybių narių arba

trečiųjų šalių – tranzito arba kilmės valstybių – kompetentingas institucijas.

Taikomos 10 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

4. 1 dalyje nurodytas atsakingas asmuo per 15 dienų nuo siuntos atvežimo praneša pirmosios tranzito valstybės narės kompetentingoms institucijoms, kad radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras pasiekė paskirties trečiojoje šalyje vietą, ir nurodo paskutinį Bendrijos muitinės postą, per kurį buvo pravežta siunta.

Pranešimą pagrindžia gavėjo deklaracija arba patvirtinimas, kuriame nurodoma, jog radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras pasiekė reikalingą paskirties vietą, ir nurodomas siuntos įvežimo į trečiąją šalį muitinės postas.

5. Tranzito valstybė narė gali nuspręsti, kad vežimas negali būti baigtas, jei nebesilaikoma pagal šią direktyvą nustatytų vežimo sąlygų arba jos neatitinka pagal šią direktyvą išduotų leidimų arba sutikimų. Tokia valstybė narė nedelsdama informuoja kilmės šalies kompetentingas institucijas apie šį sprendimą. 1 dalyje nurodytas atsakingas asmuo atsako už išlaidas, susidarancias tais atvejais, kai vežimo negalima arba neleidžiama baigti.

15 straipsnis

Eksportas iš Bendrijos

1. Kai radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras turi būti eksportuojami iš Bendrijos į trečiąją šalį, turėtojas kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms pateikia paraišką leidimui gauti. Paraiška gali būti siunčiama dėl daugiau nei vieno vežimo laikantis 6 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų.

2. Kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos:

a) apie planuojamą vežimą informuoja paskirties šalies kompetentingas institucijas ir prašo jų sutikimo ir

b) siunčia 1 dalyje nurodytą paraišką tranzito valstybių narių, jei jų yra, kompetentingų institucijų sutikimui gauti.

Taikomas 8 straipsnis.

3. Jei buvo duoti visi vežimui būtini sutikimai, kilmės valstybės narės kompetentingos institucijos turi teisę leisti turėtoji vykdyti vežimą ir atitinkamai informuoja paskirties trečiosios šalies ir kiekvienos tranzito valstybės narės arba trečiosios šalies kompetentingas institucijas.

Taikomos 10 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys.

4. Turėtojas per 15 dienų nuo siuntos atvežimo praneša kilmės valstybės narės kompetentingoms institucijoms, kad radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras pasiekė paskirties trečiojoje šalyje vietą, ir nurodo paskutinį Bendrijos muitinės postą, per kurį buvo pravežta siunta.

Pranešimą pagrindžia gavėjo deklaracija arba patvirtinimas, kuriame nurodoma, jog radioaktyviosios atliekos arba panaudotas kuras pasiekė nurodytą paskirties vietą, ir nurodomas siuntos įvežimo į trečiąją šalį muitinės postas.

5. Kilmės valstybė narė arba tranzito valstybė narė gali nuspręsti, kad vežimas negali būti baigtas, jei nebesilaikoma pagal šią direktyvą nustatytų vežimo sąlygų arba jos neatitinka pagal šią direktyvą išduotų leidimų arba sutikimų. Tokia tranzito valstybė narė nedelsdama informuoja kilmės valstybės narės kompetentingas institucijas apie šį sprendimą.

Taikomos 12 straipsnio 2 ir 3 dalys.

16 straipsnis

Draudžiamas eksportas

1. Valstybių narių kompetentingos institucijos neišduoda leidimų vežti:

- a) į paskirties vietą, esančią į pietus nuo 60° pietų platumos, arba
- b) į valstybę, esančią Afrikos, Karibų baseino ir Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių partnerystės susitarimo Susitariančiąja Šalimi (Kotonu AKR ir EB susitarimas), kuri nėra valstybė narė, nepažeidžiant 2 straipsnio, arba
- c) į trečiąją šalį, kuri, kilmės valstybės narės kompetentingų institucijų nuomone, pagal šio straipsnio 2 dalyje nurodytus kriterijus neturi administracinių ir techninių pajėgumų bei reguliavimo sistemos saugiai tvarkyti radioaktyviąsias atliekas arba panaudotą kurą, kaip nurodyta Jungtinėje konvencijoje. Spręsdamos šį klausimą valstybės narės deramai atsižvelgia į

visą iš kitų valstybių narių gaunamą susijusią informaciją. Todėl valstybės narės kasmet informuoja Komisiją ir patariamąjį komitetą, įkurtą pagal 21 straipsnį.

2. Tinkamai atsižvelgdama, *inter alia*, į atitinkamus Tarptautinės atominės energijos agentūros (TATENA) saugos standartus, Komisija 21 straipsnyje nustatyta tvarka nustato kriterijus, leidžiančius valstybėms narėms lengviau įvertinti, ar vykdomi eksporto reikalavimai.

4 SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

17 straipsnis

Tipinio dokumento naudojimas

1. Visiems į šios direktyvos taikymo sritį patenkančioms vežimams naudojamas tipinis dokumentas.

2. Komisija 21 straipsnyje nustatyta tvarka parengia tipinį dokumentą, kurio priede pridedamas tinkamai užpildytos paraiškos būtiniausių reikalavimų sąrašas.

Tipinis dokumentas ir jo priedai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir turi būti prieinami elektronine forma ne vėliau kaip 2008 m. gruodžio 25 d. Prireikus dokumentas atnaujinamas ta pačia tvarka.

3. Paraiška leidimui gauti užpildoma ir visi 10, 13, 14 ir 15 straipsniuose nurodyti papildomi dokumentai bei informacija teikiama kalba, priimtina valstybės narės, kuriai pagal šią direktyvą teikiama paraiška leidimui gauti, kompetentingoms institucijoms.

Paskirties arba tranzito šalies kompetentingų institucijų prašymu turėtojas pateikia vertimą (su jo autentiškumo patvirtinimu) į šioms institucijoms priimtina kalbą.

4. Prie tipinio dokumento pridedami visi leidimo vežti išdavimui taikomi papildomi reikalavimai.

5. Nepažeidžiant jokių kitų pridedamų dokumentų, būtinų pagal kitas susijusias teises nuostatas, kiekvienam į šios direktyvos taikymo sritį patenkančiam vežimui pridedamas užpildytas tipinis dokumentas, patvirtinantis, jog leidimo procedūros buvo tinkamai laikomasi, įskaitant atvejus, kai leidimas susijęs su daugiau kaip vienu viename bendrame dokumente nurodytu vežimu.

6. Kilmės ir paskirties šalių bei visų tranzito šalių kompetentingos institucijos turi teisę gauti šiuos dokumentus.

18 straipsnis

Kompetentingos institucijos

1. Valstybės narės ne vėliau kaip 2008 m. gruodžio 25 d. praneša Komisijai kompetentingos (-ų) institucijos (-ų) pavadinimą (-us) ir adresą (-us) bei visą informaciją, reikalingą skubiai susisiekti su šiomis institucijomis.

2. Valstybės narės reguliariai praneša Komisijai apie visus šios informacijos pasikeitimus.

19 straipsnis

Perdavimas

1. Komisija 21 straipsnyje nustatyta tvarka parengia saugios ir veiksmingos su šios direktyvos nuostatomis susijusių dokumentų ir informacijos perdavimo sistemos rekomendacijas.

2. Komisija nustato ir prižiūri elektroninę ryšių sistemą, kad būtų skelbiami:

- a) kiekvienos valstybės narės kompetentingos (-ų) institucijos (-ų) pavadinimas (-ai) ir adresas (-ai),
- b) kiekvienos valstybės narės kompetentingoms institucijoms priimtinos kalbos, ir
- c) visos bendros sąlygos ir papildomi reikalavimai, jei tokie yra, reikalingi kiekvienos valstybės narės kompetentingoms institucijoms duodant sutikimą vežti.

20 straipsnis

Reguliarios ataskaitos

1. Valstybės narės iki 2011 m. gruodžio 25 d. ir po to kas trejus metus perduoda Komisijai ataskaitas apie šios direktyvos įgyvendinimą.

2. Remdamasi šiomis ataskaitomis, Komisija 21 straipsnyje nustatyta tvarka parengia suvestinę ataskaitą Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, ypatingą dėmesį skirdama 4 straipsnio įgyvendinimui.

21 straipsnis

Patariamasis komitetas

1. 16 straipsnio 2 dalyje, 17 straipsnio 2 dalyje, 19 straipsnio 1 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nustatytas užduotis vykdyti Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas patariamasis komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas (toliau – Komitetas).

2. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priemonių, kurių reikia imtis, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį nustato pirmininkas, atsižvelgdamas į klausimo skubumą, jei reikia, balsuojant.

3. Nuomonė įrašoma į protokolą. Kiekviena valstybė narė turi teisę prašyti įrašyti jos poziciją į protokolą.

4. Komisija atsižvelgia į komiteto pareikštą nuomonę. Ji informuoja komitetą apie tai, kokių būdu buvo atsižvelgta į jo nuomonę.

22 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2008 m. gruodžio 25 d., įgyvendina šią direktyvą. Jos nedelsdamos apie tai praneša Komisijai.

Valstybės narės, patvirtindamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

23 straipsnis

Panaikinimas

1. Direktyva 92/3/Euratomas panaikinama nuo 2008 m. gruodžio 25 d., nepažeidžiant valstybių narių įsipareigojimų dėl tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę ir taikymo terminų.

2. Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą ir skaitomos pagal priede pateiktą atitikmenų lentelę.

24 straipsnis

Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Jei kilmės šalies kompetentingos institucijos tinkamai patvirtina paraišką leidimui gauti arba ji joms pateikiama iki 2008 m. gruodžio 25 d., Direktyva 92/3/Euratomas taikoma visoms vežimo operacijoms, kurioms taikomas tas pats leidimas.
2. Priimdama sprendimą dėl paraiškų leidimui gauti, kurios pateikiamos iki 2008 m. gruodžio 25 d. dėl daugiau kaip vieno radioaktyviųjų atliekų arba panaudoto kuro vežimo į paskirties trečiąją šalį, kilmės valstybė narė atsižvelgia į visas svarbias aplinkybes, visų pirma į:
 - a) planuojamą visų toje pačioje paraiškoje numatytų vežimų vykdymo tvarkaraštį;
 - b) visų vežimų įtraukimo į tą pačią paraišką pagrindimą;
 - c) leidimo mažesniai negu nurodyta paraiškoje vežimų skaičiui davimo tinkamumą.

3. Kol bus parengtas šios direktyvos 17 straipsnyje numatytas tipinis dokumentas, šios direktyvos taikymo tikslais *mutatis mutandis* naudojamas Komisijos sprendimu 93/552/Euratomas ⁽¹⁾ nustatytas tipinis dokumentas.

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 2006 m. lapkričio 20 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. KORKEAOJA

⁽¹⁾ 1993 m. spalio 1 d. Komisijos sprendimas 93/552/Euratomas dėl radioaktyviųjų atliekų vežimo priežiūros ir kontrolės tipinio dokumento, nurodyto Tarybos direktyvoje 92/3/Euratomas, nustatymo (OL L 268, 1993 10 29, p. 83).

PRIEDAS

ATTIKMENŲ LENTELĖ

Direktyva 92/3/Euratomas	Ši direktyva
1 straipsnis	1 straipsnis
2 straipsnis	5 straipsnis
3 straipsnis	Pirma konstatuojamoji dalis
4 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny	6 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 1 dalies antras sakiny	7 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 1 dalis
4 straipsnio 3 dalis	—
5 straipsnio 1 dalis	6 straipsnio 2 dalis
5 straipsnio 2 dalis	10 straipsnio 4 dalis
6 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa	9 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 1 dalies antra pastraipa	17 straipsnio 1 dalis
6 straipsnio 2 dalis	9 straipsnio 3 dalis
6 straipsnio 3 dalis	9 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
6 straipsnio 4 dalis	9 straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 1 dalis	10 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 2 dalis	17 straipsnio 1 dalis
7 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 2 dalis
8 straipsnis	17 straipsnio 5 dalis
9 straipsnio 1 dalies sakinio pirma dalis	11 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 1 dalies sakinio paskutinė dalis	17 straipsnio 1 dalis
9 straipsnio 2 dalies pirmas sakiny	11 straipsnio 2 dalis
9 straipsnio 2 dalies antras sakiny	11 straipsnio 3 dalis
10 straipsnio 1 dalis	13 straipsnis
10 straipsnio 1 dalies pirmo sakinio pabaiga	17 straipsnio 1 dalis
10 straipsnio 2 dalis	14 straipsnis
10 straipsnio 3 dalis	13 straipsnis
11 straipsnis	16 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 1 dalis	15 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 2 dalis	15 straipsnio 3 dalis
12 straipsnio 3 dalis	10 straipsnio 2 dalis
12 straipsnio 4 dalis	17 straipsnio 1 dalis
12 straipsnio 5 dalis	15 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa
12 straipsnio 6 dalis	15 straipsnio 4 dalies antra pastraipa

Direktyva 92/3/Euratomas	Ši direktyva
13 straipsnis	1 straipsnio 3 dalis
14 straipsnis	2 straipsnis
15 straipsnio 1 dalis	12 straipsnio 2 dalis
15 straipsnio 2 dalis	13 straipsnio 1 dalies antra pastraipa
16 straipsnis	9 straipsnio 4 dalis
17 straipsnis	18 straipsnis
18 straipsnis	20 straipsnis
19 straipsnis	21 straipsnis
20 straipsnis (pirma, antra ir trečia įtraukos)	17 straipsnio 1 dalis
20 straipsnio ketvirta įtrauka	16 straipsnio 2 dalis
20 straipsnio penkta įtrauka	20 straipsnio 2 dalis
21 straipsnis	22 straipsnis
22 straipsnis	26 straipsnis
	3 straipsnis (naujas)
	4 straipsnis (naujas)
	8 straipsnis (naujas)
	19 straipsnis (naujas)
	23 straipsnis (naujas)
	24 straipsnis (naujas)
	25 straipsnis (naujas)